

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2016-2018
DLA GMINY KĘDZIERZYN-KOŹLE
ZA 2018 ROK**

Program został przyjęty Uchwałą Nr XXVI/203/16 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 25 lutego 2016 roku i został sporządzony w oparciu o założenia Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku.

Powyższa ustawa szczegółowo określa zasady i formy pomocy rodzinom przeżywającym trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej. Obowiązek pomocy powinien być realizowany przy wzajemnej współpracy i współdziałaniu odpowiednich instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, a także innych organizacji, środowisk i osób realizujących zadania związane pośrednio lub bezpośrednio z pomaganiem rodzinie. Wsparcie rodziny winno mieć na celu pomoc w podtrzymywaniu pełnienia pozytywnych ról społecznych poprzez wzmacnianie zasobów, które znajdują się w rodzinie, poprawy ich życia i wspieraniu ich w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców niezbędna jest pomoc rodzinom w przewycięzaniu trudności w sprawowaniu funkcji rodzicielskich oraz ochrona dzieci przed przemocą. Ważne jest, aby ze specjalistyczną pomocą zdążyć na czas i aby była ona bezpłatna dla osób o niskim statusie materialnym.

W sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 dla Gminy Kędzierzyn-Koźle opisane zostały działania zrealizowane w roku 2018 zgodne z zawartymi w Programie celami operacyjnymi.

CEL OPERACYJNY:

1. WSPIERANIE FORM ORGANIZACJI WOLNEGO CZASU I DZIAŁANIA EDUKACYJNE SŁUŻĄCE UMACNIANIU WIĘZI RODZINNEJ.

Zadanie 1.1.: Organizowanie festynów, inicjatyw sportowo-rekreacyjnych, pikników rodzinnych, imprez okolicznościowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu zrealizował dwie inicjatywy promujące, edukujące i wspierające różne formy organizowania czasu wolnego, które wzmacniają więzi rodzinne w środowiskach objętych wsparciem tut. Ośrodka.

W dniu 25.08.2018 r. odbył się VI Wielki Piknik Rodzinny - „Rodzinne Mistrzostwa Świata”. Wydarzenie miało charakter rejsu statkiem po Odrze i Kanale Gliwickim. Uczestniczyło w nim 30 dzieci z 7 rodzin. Atrakcje zaproponowane uczestnikom przedsięwzięcia to 2,5 godzinny rejs statkiem wycieczkowym Silesia po Odrze, wspólne wykonanie flagi mistrzostw i zatknięcie jej na maszcie statku, gry i zabawy oraz konkursy

rodzinne prowadzone przez profesjonalnego animatora zabaw, związane z mistrzostwami świata w piłce nożnej, wykonanie rodzinnych zdjęć z atrybutami sportowymi jako pamiątki z rejsu. W opinii realizatorów, dzięki wsparciu w ramach „Rodzinnych Mistrzostw Świata” w rodzinach nastąpiła zmiana w sferze relacji, wzajemnej akceptacji, swobodnej ekspresji i poziomu zadowolenia ze wspólnego, aktywnego spędzania czasu, a także zniwelowanie bierności rodziców i dzieci w życiu rodzinnym. Wydarzenie to było współtworzone przez Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Potrzebującym „Trampolina”.

W dniu 7 grudnia 2018 roku na terenie Domu Kultury „Koźle” w Kędzierzynie-Koźlu odbyła się „Rodzinna podróż do krainy Świętego Mikołaja”. Istotą wspólnego przedsięwzięcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu oraz Stowarzyszenia na Rzecz Pomocy Potrzebującym „Trampolina” była poprawa funkcjonowania rodzin objętych wsparciem Ośrodka. W szczególności celem tej inicjatywy był wzrost wiedzy na temat tradycji Świąt Bożego Narodzenia, podniesienie świadomości u dzieci i rodziców w zakresie pielęgnowania tradycji w domu rodzinnym, ograniczenie komercjalizacji świąt, wzmocnienie więzi rodzinnych, nabycie umiejętności praktycznych tworzenia świątecznej atmosfery w domu. Nowym elementem zmieniającym charakter spotkania na wydarzenie międzypokoleniowe, było zaproszenie grupy 15 seniorów, którzy włączyli się aktywnie w uczestnictwo i wnieśli wartości płynące z doświadczenia, szacunku dla tradycji i cechującej ich mądrości życiowej. W wydarzeniu uczestniczyło 45 dzieci z rodzin objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu. Wszystkie dzieci uczestniczyły aktywnie w przygotowanych atrakcjach wraz ze swoimi opiekunami oraz seniorami, między innymi dekorowali pierniki, wykonywali kartki świąteczne, skorzystali z foto budki oraz uczestniczyli w grach i zabawach animowanych przez wodzireja. Punktem kulminacyjnym imprezy było przybycie Świętego Mikołaja, który obdarował świątecznymi podarunkami zarówno dzieci jak i seniorów.

Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu podsumował inicjatywy na rzecz rodziny realizowane przez placówki oświatowe. Za najważniejsze wydarzenie 2018 roku uznana została 100 rocznica odzyskania przez Polskę Niepodległości. Przez cały rok szkoły jak i przedszkola, organizowały szereg imprez związanych z obchodami święta. Szczególnym przedsięwzięciem, które było zamknięciem miejskiego projektu upamiętniającego 100-lecie odzyskania Niepodległości przez Polskę był koncert „WOLNOŚĆ”. Organizatorami koncertu byli nauczyciele przedszkoli oraz szkół miejskich. Na scenie można było zobaczyć dzieci z Publicznych Przedszkoli nr 22, 24 oraz z Publicznych

Szkół Podstawowych nr 6, 9, 19, a także gości specjalnych: członków Zespołu Pieśni i Tańca „Komorno”. Była to artystyczna opowieść wypełniona śpiewem, tańcem i obrazem z elementami pantomimy, w której to, co nowoczesne splatało się z przeszłością, a wszystko dzięki zaangażowaniu uczniów i wychowanków kędzierzyńsko-kozielskich placówek oświatowych. Ponadto organizowane były między innymi występy dla rodziców „Przedszkolaki dla Niepodległej”, integracyjny bieg rodzinny „Optymiści biegają dla Niepodległej”, wieczornica „Niepodległa oczami najmłodszych”.

W przedszkolach regularnie organizowane były liczne zajęcia dla dzieci oraz rodziców między innymi: wspólne zabawy ruchowe, muzyczne, plastyczne, gimnastyczne i teatralne. Większość przedszkoli zorganizowała uroczyste spotkania z okazji Dnia Babci/Dziadka i Dnia Matki/Ojca, a także Andrzejki, pasowanie na przedszkolaka, Jasełka, Mikołajki, Dzień Dziecka, Święto Pieczonego Kartofla, Dzień Rodziny oraz Dzień Świętego Marcina. Dodatkowo w przedszkolach zorganizowano olimpiady sportowe, liczne wycieczki, festyny i pikniki rodzinne, bale karnawałowe, pożegnania starszaków oraz „zielone noce”.

W szkołach zorganizowane zostały między innymi takie przedsięwzięcia jak: Mikołajkowy Bieg Koziółków, Dzień Sportu Szkolnego, Memoriał Magdy Jankowskiej, Szkolna Liga Mistrzów w Piłce Nożnej, Dzień Otwarty, Wieczornica Patriotyczna, Amnesty International, „Ogólnopolski Sprawdzian Wszechstronności i Wytrzymałości Stylowej”, Dzień Świętego Marcina, Koncert Kolęd, Jarmark Świąteczny, Jasełka, Dzień Kobiet, akademie z okazji Dnia Babci i Dziadka, Mistrzostwa Okręgu Opolskiego w Pływaniu, Andrzejki, Mikołajki, Dzień Dziecka, ognisko rodzinne, biegi przełajowe, wycieczki rowerowe, wigilie klasowe, koncerty wiosenne, zajęcia dla przedszkolaków.

W 2018 roku zorganizowano łącznie 800 przedsięwzięć, w których udział wzięło 8 tys. uczestników.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kędzierzynie-Koźlu w 2018 roku zorganizował następujące przedsięwzięcia: „Zdrowy Junior”, „Bieg Koziółków”, „Splyw kajakowy”, „Rajd rowerowy”, „Gaz System na piątkę”, „Nauka pływania, doskonalenie pływania”. Celem powyższych działań była poprawa stylu życia, integracja rodzin, umacnianie więzi rodzinnych oraz promocja zdrowego stylu życia.

Miejski Ośrodek Kultury w Kędzierzynie-Koźlu w 2018 roku zorganizował szereg imprez okolicznościowych oraz pikników rodzinnych. W ramach imprez muzycznych zorganizowano Koncert z okazji Dnia Kobiet w Domu Kultury „Lech”, Koncert chóru

Cantabile, Festiwal piosenki religijnej w Azotach, Koncert zespołu John Kentucky Band, Piastowskie kolędowanie w Parafii Ducha Świętego, Koncert Orkiestry Dętej z Leśnicy, VI Koz All Music Festival, Moc Muzyki Fest, Dyskoteka Zamek Party, koncert zespołu Ringabulina na stadionie Kuźniczka, koncert „Niepodległa dla wszystkich”, koncert fortepianowy Pawła Motyczyńskiego, koncert z okazji odzyskania Niepodległości „Europejczycy”, konkurs piosenki dziecięcej w ramach festiwalu „Kościelna Scena Debiutu”, koncerty „Darek Czarny i Goście”.

Aby zintegrować rodziny oraz stworzyć im warunki do aktywnego spędzania czasu Miejski Ośrodek Kultury zorganizował Festyn Parafialny w Parafii Świętego Floriana, Festyn Parafialny i koncert Majki Jezowskiej w Parafii św. Eugeniusza de Mazenod, wakacje dzieciom, Dni Miasta Kędzierzyn-Koźle, festyn w parku „Dni Kultury Kresowej”, Festyn Rodzinny w Blachowni - koncert „Kolorado”, Festyn Noc Świętojańska - współpraca z Radą Osiedla Zachód, Południe i Stare Miasto, festyn osiedlowy w Cisowej, festyn plenerowy „Gitariada”, festyny rodzinne „Majówka”, festyn osiedlowy w Kłodnicy. Uczczono również wydarzenia historyczne, religijne i społeczne poprzez organizację Orszaku Trzech Króli, „Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy”, III Festiwal „Mikołaja z Koźła”, „Jarmark Świąteczny”, Spektakl teatralny „Książę Pokoju”, rekonstrukcja historyczna na osiedlu Blachownia - współorganizacja Gmina Kędzierzyn-Koźle, Dni Twierdzy Koźle, III festiwal Czterech Kultur, wykłady z historii sztuki.

Odbyły się również przedsięwzięcia takie jak: Egzamin - przegląd działalności sekcji artystycznych MOK, Pływadła 2018 - współorganizacja Gmina Kędzierzyn-Koźle, Kino Plenerowe pod Dębem - współorganizacja Narodowe Centrum Kultury i Rada Osiedla Zachód, spektakle teatralne sekcji teatralnej MOK w reż. Waldemara Lankaufa, wernisaż wystawy archeologicznej, Wieczór Premier Teatralnych, sprzątanie brzegów Odry i Kłodnicy, likwidacja dzikich wysypisk, wyścig kaczek, XXV Międzynarodowy Festiwal Filmów Niezależnych im. Ireneusza Radzia - Publicystyka 2018, letnie kino plenerowe, wernisaże w Galerii Sztuk Wszelakich, spotkania z podróżnikami.

W 2018 roku Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu zorganizował „Przegląd Profilaktyczny Świetlic Środowiskowo-Socjoterapeutycznych i Socjoterapeutycznych”, „Miniolimpiadę” i sfinansował pozalekcyjne zajęcia sportowe w 9 szkołach.

Wskaźniki: 119 przedsięwzięć na rzecz rodziny,

30 dzieci biorących udział w pikniku rodzinnym,

56 osób będących beneficjentami zabawy mikołajkowej.

Zadanie 1.2.: Wspieranie rodziny wielodzietnej w dostępie do atrakcyjnych form wypoczynku - program „Dla Rodziny Trzy Plus”. Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”, „Opolska Karta Rodziny i Seniora”.

Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu sprawozdał, że programem „Karta Dużej Rodziny” w 2018 roku objęto 85 rodzin. Celem działań było promowanie zdrowia i kultury fizycznej, promowanie kultury, poprawa stylu życia, integracja rodziny, umacnianie więzi rodzinnych i zwiększenie dostępu do aktywnych form spędzania czasu.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kędzierzynie-Koźlu by wzmocnić więzi rodzinne i promować zdrowie i kulturę fizyczną zwiększył dostępność do różnych form aktywnego spędzania czasu w ramach „Karty Dużej Rodziny”.

Miejski Ośrodek Kultury w Kędzierzynie-Koźlu wspierał rodziny wielodzietne w dostępie do atrakcyjnych form wypoczynku poprzez program „Dla rodziny 3 plus”.

Wskaźniki: 85 rodzin, którym wydano karty.

Zadanie 1.3.: Konkursy i warsztaty o różnym charakterze.

W 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu nie organizował konkursów i warsztatów ujętych w Programie. Pozostałe jednostki odpowiedzialne za realizację powyższego zadania nie wykazały go w swoich sprawozdaniach.

Wskaźniki: liczba uczniów, dzieci biorących udział w przedsięwzięciach – jednostka nie sprawozdała,

liczba przedsięwzięć lub inicjatyw- jednostka nie sprawozdała.

Zadanie 1.4.: Organizowanie przedsięwzięć propagujących i promujących czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży.

Miejska Biblioteka Publiczna w Kędzierzynie-Koźlu zrealizowała w 2018 roku dla dzieci, młodzieży i rodzin łącznie 1 765 wydarzeń, w których wzięło udział 40 783 osób. Były to konkursy, spotkania autorskie, warsztaty, wystawy, wydarzenia realizowane w ramach działalności biblioteki, projekt Miejskiego Centrum Ekologii „Zielona Biblioteka”, projekt „Złote książki w górach i miastach”, Targi Książki nad Odrą oraz animacja czasu wolnego podczas ferii i wakacji. W ramach działań zorganizowano zajęcia pt. „Zielona Biblioteka”, „Przyjaciel przyrody i książek”, „Dzień ziemi”, „Noc z Andersenem”, „Eko ferie w bibliotece”, „Eko wakacje w bibliotece”, Port kultury, Bibliomaluch, Rodzinne czytanki w bibliotece, XXV Dni Literatury dla Dzieci i Młodzieży, Lokalny Klub Kodowania, Znani i lubiani polecają, oddział dla młodzieży „Studnia Otwarta Kultura”.

*Wskaźniki: 40 783 osoby biorące udział w wydarzeniach organizowanych przez MBP,
1 765 przedsięwzięć.*

CEL OPERACYJNY:

2. WSPARCIE DLA RODZIN W OPIECE I EDUKACJI DZIECI I MŁODZIEŻY.

Zadanie 2.1.: Organizacja konkursów przedmiotowych, warsztatów, konkursów tematycznych, przeglądów artystycznych.

Placówki oświatowe Gminy Kędzierzyn-Koźle corocznie organizują konkursy dla uczniów szkół gminnych przeprowadzane w 3 etapach: szkolnym, miejskim i wojewódzkim. W 2018 roku do etapu miejskiego, po wcześniejszych eliminacjach szkolnych, zakwalifikowało się: 183 uczniów szkół podstawowych w 5 konkursach i 185 uczniów szkół gimnazjalnych w 10 konkursach. Po eliminacjach miejskich 31 uczniów zakwalifikowało się do wojewódzkiego etapu konkursów. Dodatkowo we wszystkich placówkach organizowane są liczne konkursy i olimpiady. W 2018 roku placówki oświatowe zorganizowały między innymi:

1. Szkolny Turniej BRD,
2. Konkurs wiedzy o UE,
3. Szkolne rozgrywki sportowe,

4. Mistrzostwa Szkoły w SUDOKU,
5. Mistrzostwa Szkoły w warcabach,
6. Mistrzostwa Szkoły w szachach,
7. Mistrzostwa w pływaniu,
8. Matematyka po angielsku CUBE,
9. Konkurs informatyczny,
10. Konkurs recytatorski,
11. Konkurs plastyczny,
12. Konkurs artystyczny,
13. Konkurs muzyczny,
14. Konkurs ortograficzny,
15. Konkurs dykcji,
16. Konkursy o tematyce ekologicznej oraz prozdrowotnej,
17. Cuda z darów natury,
18. Mistrz pięknego czytania-znajomość baśni Braci Grimm,
19. Miejski Konkurs „Partnerstwo miast”,
20. Konkurs językowy „Wschód-Zachód”,
21. Mali Ekolodzy,
22. Konkurs najpiękniejszy zeszyt,
23. Konkurs wiedzy o patronie szkoły,
24. Konkurs znajomości lektur,
25. Konkursy okolicznościowe.

*Wskaźniki: 700 konkursów zorganizowanych w placówkach oświatowych,
368 uczestników konkursów przedmiotowych.*

Zadanie 2.2.: Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

We wszystkich placówkach oświatowych prowadzone były dodatkowe bezpłatne zajęcia tj. koła zainteresowań, zajęcia artystyczne, terapeutyczne, logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, wyrównawcze, sportowe oraz języków obcych. Średnio w każdej placówce prowadzonych jest od 10 do 40 różnorodnych zajęć dodatkowych.

Miejski Ośrodek Kultury w Kędzierzynie-Koźlu wspiera edukację uzdolnionych uczniów w sekcjach artystycznych MOK. Wsparciem objęto 500 dzieci i młodzieży.

*Wskaźniki: 10-40 zajęć dodatkowych,
500 uczestników.*

Zadanie 2.3.: Wspieranie edukacji uczniów uzdolnionych.

Zadanie to było realizowane przez placówki oświatowe Gminy Kędzierzyn-Koźle. Stypendia motywacyjne i/lub sportowe otrzymało 278 uczniów z 12 szkół. Na terenie placówek prowadzone były zajęcia dodatkowe rozwijające umiejętności uczniów zdolnych. Są to między innymi koła zainteresowań: matematyczne, teatralne, fizyczne, językowe, przyrodnicze, plastyczne, rytmiczne, sportowe, dziennikarskie, komputerowe i muzyczne.

Wskaźniki: 278 uczniów otrzymujących stypendia.

Zadanie 2.4.: Wsparcie rodzin w opiece nad dziećmi do lat 3.

Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu nie wykazał tego zadania w swoim sprawozdaniu, gdyż projekt „Powrót do zatrudnienia” ukończył się w 2017 roku i w okresie sprawozdawczym nie zatrudniono opiekunów dziennych na terenie Gminy Kędzierzyn-koźle.

*Wskaźniki: 0 dzieci objętych opieką,
0 opiekunów.*

CEL OPERACYJNY:

3. WSPARCIE W OPIECE NAD DZIECKIEM I MŁODZIEŻĄ JAKO PROFILAKTYKA ZDROWOTNA NA RZECZ POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA.

Zadanie 3.1.: Program profilaktyki i zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego-szczepienia przeciwko wirusowi HPV dla dziewcząt.

Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu sprawozdał, że w 2018 roku szczepionką przeciwko wirusowi HPV zostały zaszczepione: 153 osoby - pierwsza dawka, 153 osoby - II dawka, 153 osoby - III

dawka. Celem podjętych działań profilaktycznych było obniżenie zachorowalności i umieralności z powodu raka szyjki macicy.

Wskaźniki: 459 dziewcząt zaszczepionych szczepionką.

Zadanie 3.2.: Program Rehabilitacji mieszkańców Gminy Kędzierzyn-Koźle.

Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu w rocznej informacji nie wyszczególnił tego zadania.

Wskaźniki: liczba osób, które skorzystały z programu - jednostka nie sprawozdała.

Zadanie 3.3.: Realizacja programów prozdrowotnych oraz wad postawy.

Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu poinformował, że we wszystkich placówkach oświatowych dzieci i młodzież objęci są programami o tematyce prozdrowotnej. Są to między innymi programy pod nazwą: „Profilaktyka HPV”, „Mam kota na punkcie mleka”, „Moje emocje”, „Dodaj język do ulubionych”, „Przyjaciół przyrody”, „Moje dziecko idzie do szkoły”, „Przedszkole promujące zdrowie”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, „Mamo, tato pobaw się ze mną”, „Wiem co jem”, „Oryginal play”, „Bezpieczne przedszkole”, „Akademia Aquafresch”, „Wygraj zdrowie”, „Bohater miesiąca - sport to zdrowie”, „Przyjaciele Zippiego”, „Zabawy z czarodziejskiego kapelusza”, „Owoce i warzywa w szkole”, „Jesteś TY - jestem JA”, „Szklanka mleka”, „Kształtowanie bezpiecznych nawyków żywienia”, „Szkoła rodziców i wychowawców”, „Młodzi sportowcy”, „Zachowaj równowagę”, „Śniadanie daje moc”, „Ratujmy i uczmy ratować”, „Stań po zielonej stronie mocy”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Między nami kobietami”, „Radosny uśmiech, radosna przyszłość”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Znajdź własne rozwiązanie”, „Tego nie akceptuję”, „Klasa z werwą”, „Unplugged”, „Przedszkole w ruchu”, „Gimnastyka korekcyjna w przedszkolu”, „W trosce o zdrowie i sprawność fizyczną”, „Akademia Zdrowego Przedszkolaka”, „Skrzat Zdrówko i przedszkolaki”, „Mamo, tato wolę wodę”. Dodatkowo w szkołach prowadzone są między innymi: warsztaty o cyberprzemocy, odpowiedzialności karnej, spotkania dla uczniów oraz rodziców na temat środków odurzających, autoagresji, problemów dorastania i zajęcia kształtujące umiejętności społeczne.

W zakresie korekt wady postawy realizowane były programy takie jak: „Trzymaj formę”, „Ćwiczyc każdy może”, „Przeciwdziałanie wadom postawy ciała u dzieci i młodzieży”, „W zdrowym ciele zdrowy duch”, „Szkoła w ruchu”, „WF - z klasą”, „Zdrowy styl życia”, „Rok szkoły w ruchu”, „Wspieram zdrowie”, „Gimnastyka ogólnorozwojowa”, „Turniej z ZAKSĄ”, „Tydzień na sportowo”, „Wybieram zdrowie”, „Muuvit - ruszaj się z klasą”, „Opolszczyzna kuźnią sportowych talentów”, „Młodzi sportowcy” i „Gimnastyka korekcyjna w przedszkolu”.

Szkoły w ramach zajęć dodatkowych prowadzą zajęcia korekcyjne. W przedszkolach prowadzone są ćwiczenia gimnastyczne oraz zabawy i zajęcia ruchowe zawierające ćwiczenia z zakresu przeciwdziałania wadom postawy.

*Wskaźniki: liczba uczniów objętych programem- jednostka nie sprawozdała,
17 programów profilaktyki wad postawy,
42 programy prozdrowotne.*

Zadanie 3.4.: Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży.

W 6 szkołach Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu zorganizował ferie zimowe dla 213 dzieci oraz w 9 szkołach półkolonie dla 403 uczniów. Ta forma wsparcia dzieci z Gminy Kędzierzyn-Koźle ma na celu nabycie umiejętności organizowania czasu wolnego, wyrównanie szans dzieci i młodzieży oraz stworzenie warunków do aktywnego wypoczynku.

Miejski Ośrodek Kultury w Kędzierzynie-Koźlu w 2018 roku zorganizował półkolonie zimowe pod nazwą „Ferie z MOKiem” oraz półkolonie letnie pod nazwą „Wakacje z przygodami”.

*Wskaźniki: 616 uczestników,
4 turnusy.*

CEL OPERACYJNY:

4. PROFILAKTYKA WSPIERANIA PRAWIDŁOWEGO FUNKCJONOWANIA RODZINY ORAZ PRACA Z RODZINAMI W CELU ZAPOBIEGANIA SYTUACJOM KRYZYSOWYM.

Zadanie 4.1.: Analiza sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu podejmują działania na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem, w tym przeciwdziałające przemoc w rodzinie oraz monitorują sytuację dziecka w rodzinach zagrożonych kryzysem.

Od 2012 roku Ośrodek prowadzi obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej odbywają się posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych oraz jest gromadzona dokumentacja dotycząca procedury „Niebieskie Karty”.

W 2018 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu wpłynęły 92 formularze „Niebieska Karta-A”, z czego:

1. 65 z Komendy Powiatowej Policji w Kędzierzynie-Koźlu,
2. 18 z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu,
3. 4 z placówek oświatowych,
5. 5 z Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej.

W minionym roku zorganizowano 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 959 posiedzeń grup roboczych.

Pracownicy socjalni ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2018 roku wykonali następujące działania:

1. uczestniczyli w 959 grupach roboczych, mających na celu opracowanie planu pomocy i monitorowali sytuację osób doznających przemocy,
2. odbyli 198 wizyt w środowiskach dotkniętych przemocą domową,
3. 149 razy konsultowali się z innymi podmiotami w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
4. udzielili 202 porad osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
5. objęli 18 rodzin pomocą finansową,
6. wystosowali 52 pisma do Komendy Powiatowej Policji i Prokuratury Rejonowej

- w Kędzierzynie-Koźlu dotyczące podejrzenia o popełnieniu przestępstwa,
7. przygotowali 55 wniosków o wgląd w sytuację dziecka do Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu,
  8. sporządzili 50 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczących przymusowego leczenia osoby, co do której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie,
  9. wypełnili 91 formularzy „Niebieskie Karty-C” i 77 formularzy „Niebieskie Karty-D”.

Ponadto w 2018 roku osoby dotknięte problemem uzależnienia od alkoholu miały możliwość skorzystania z pomocy specjalistycznej. Wsparciem w tym zakresie objęto 171 osób, wśród których 50 osób zdiagnozowano po raz pierwszy. Klienci ci uczestniczyli w spotkaniach indywidualnych z terapeutą.

W 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu zatrudniał 3 asystentów rodziny zatrudnionych na umowę o pracę w zadaniowym systemie czasu pracy. Asystent rodziny współpracował z rodzinami w celu poprawy poziomu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, jak również powrotu dzieci do rodziny biologicznej. Asystenci motywowali rodziny do wprowadzania zmian, poprawy sytuacji finansowej, socjalno-bytowej oraz pomagali w pokonywaniu trudności dnia codziennego.

Tabela 1. Ilość rodzin i dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2016-2018.

Ilość rodzin i dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny	Lata		
	2016	2017	2018
Ilość rodzin	65	60	64
Ilość dzieci w rodzinach	140	136	126

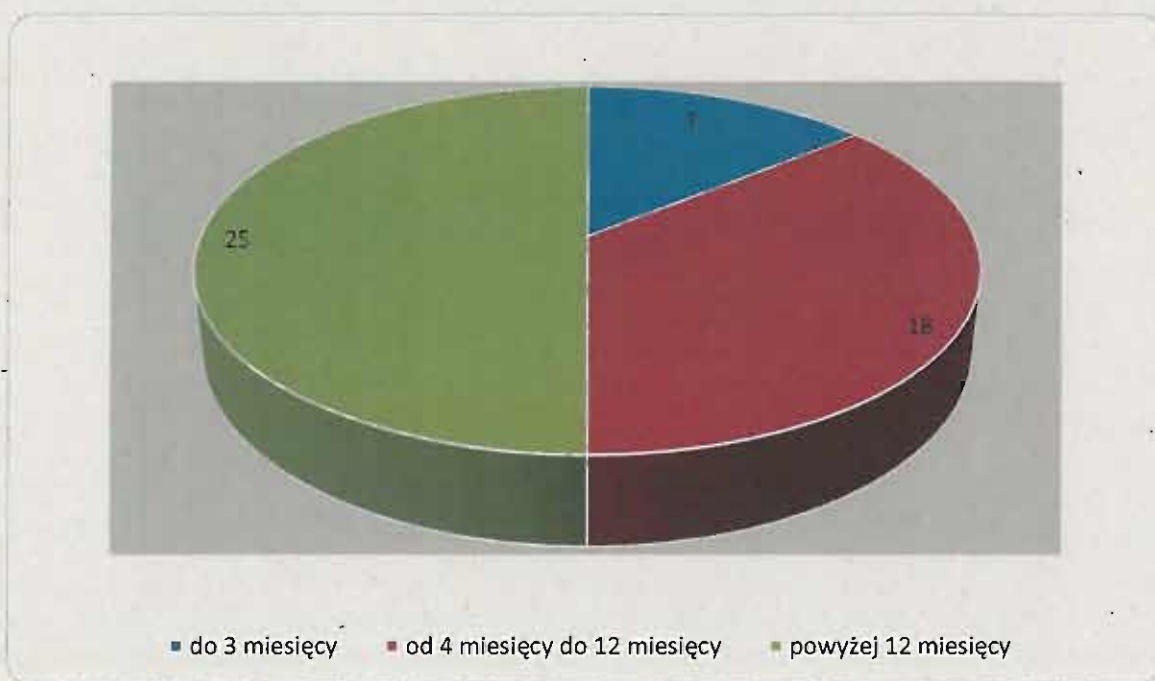
Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

Zauważalny jest porównywalny poziom liczby środowisk objętych wsparciem asystenta rodziny w poszczególnych latach. Przeciętnie asystenci obejmowali wsparciem 13 rodzin. Ponadto rodziny, z którymi współpraca została zakończona objęte były 3 miesięcznym monitoringiem. Zapotrzebowanie na tę formę pomocy w roku 2018 było realizowane na bieżąco, wydłużył się natomiast okres współpracy asystenta z rodziną i obecnie wynosi on średnio 16 miesięcy. Rolą asystenta rodziny jest praca w środowisku rodziny biologicznej i stworzenie warunków do pozostania dzieci w swoich domach w poczuciu stabilizacji

i bezpieczeństwa. W 2018 roku asystenci przeprowadzili 2 066 wizyt w środowisku oraz załatwili łącznie 6 316 spraw związanych z poprawą sytuacji w rodzinach. Pracując na rzecz rodzin asystenci przeprowadzili 2 188 konsultacji z innymi służbami działającymi na rzecz pomocy rodzinie. Podczas swojej pracy z rodziną asystenci udzielili 14 345 porad wychowawczych, związanych z sytuacją mieszkaniową, aktywizacją zawodową, planowaniem budżetu domowego, dotyczących zdrowia, higieny, sposobów żywienia, funkcjonowania rodziny oraz prowadzenia dokumentacji domowej.

Od 2018 r. na zasadach ustawy „Za Życiem”, asystenci wspierali 2 rodziny, w których urodziły się dzieci z ciężkimi wadami genetycznymi. Do zadań asystenta należała koordynacja działań służb wspierających rodziny w zakresie dostępności do specjalistycznych usług medycznych.

Wykres 1. Czas współpracy asystentów rodziny w środowiskach w roku 2018.

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

Wskaźniki: 64 rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny.

Zadanie 4.2.: Realizacja działań wynikających z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób uzależnionych. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poprzez wczesne reagowanie w celu zapobiegania powstania sytuacji kryzysowych w 2018 roku analizowała położenie 124 rodzin.

*Wskaźniki: ilość przeprowadzonych rozmów z osobami podejrzanymi o nadużywanie alkoholu - jednostka nie sprawozdała.
124 rodziny objęte wsparciem.*

Zadanie 4.3.: Pomoc i uczestnictwo w organizacji spotkań integracyjnych dla podopiecznych świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych.

Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych Zdrowia Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu nie podjął działań opisanych w powyższym zadaniu.

*Wskaźniki: ilość spotkań - jednostka nie sprawozdała,
liczba uczestników - jednostka nie sprawozdała.*

Zadanie 4.4.: Programy profilaktyczne na rzecz wspierania rodziny.

Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu zorganizował warsztaty dla rodziców, liczne programy wychowawcze dla uczniów, przedstawienia, lekcje wychowania do życia w rodzinie oraz projekty między innymi: „Jak radzić sobie ze stresem”, „Nie lubimy agresji, wolimy przyjaźń”, „Jak tworzyć - przepis na tolerancję”, program „Blżej”, „Pomyśl zanim spróbujesz”, „Program Interwencji Kryzysowej”, „Europejski Kodeks Walki z Rakiem”, „Chrońmy dzieci”, „Znaczenie więzi dla rozwoju dziecka”, „NET-przedszkolak”, program dotyczący eliminacji wykluczenia społecznego. Odbyły się spotkania z pielęgniarką dotyczące zwalczania wszawicy u dzieci i spotkania z logopedą.

*Wskaźniki: 135 programów,
4 500 uczestników.*

Zadanie 4.5.: Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinach zagrożonych kryzysem.

Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu sprawozdał, że w 2018 roku nie monitorował sytuacji dzieci, jak również nie wystawiał skierowań do świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych. Dzieci kierowane są do świetlic na podstawie kart opinii wystawianych przez pedagogów szkolnych i pracowników socjalnych. Zadaniem placówek jest rozwijanie zainteresowań dzieci, nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem, agresją, wspieranie zdrowego stylu życia, poprawa wyników w nauce oraz reagowanie na pojawiające się problemy w rodzinie. Dzieci uczęszczające do świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych są uczestnikami specjalnych programów profilaktycznych realizowanych przez te placówki.

Wskaźniki: 126 monitorowanych dzieci,

109 dzieci skierowanych do świetlic socjoterapeutycznych,

198 dzieci uczestniczących w programach profilaktycznych.

Zadanie 4.6.: Zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, umożliwiającego korzystanie z różnorodnych form wsparcia: prawnego, psychologicznego, w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, grupowej, rodzinnej.

Mając na uwadze zadanie z zakresu specjalistycznego poradnictwa rodzinnego Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu poinformował, że w 2018 roku z poradnictwa skorzystały 484 osoby: 221 osób w Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom „Brzdąc”, 142 osoby w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Dotkniętych Problemem Alkoholowym i Przemocy w Rodzinie, 121 osób w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Dotkniętych Problemem Narkotykowym. Oba Punkty Konsultacyjne prowadzone są przez Centrum Rozwoju i Edukacji „Idea”.

Wydział Oświaty i Wychowania sprawozdał, iż pedagodzy szkolni otaczają opieką pedagogiczną i psychologiczną wszystkich uczniów. W razie potrzeby między innymi poprzez indywidualny kontakt z uczniem, konsultacje z wychowawcami, indywidualną terapię pedagogiczną i psychologiczną uczniów, zajęcia terapeutyczne, wywiady środowiskowe w domach rodzinnych uczniów, spotkania z rodzicami i terapię rodzin prowadzoną przez psychologa. W szkołach udzielana jest pomoc psychologiczna i pedagogiczna w ramach, której rodziny kierowane są do specjalistycznego poradnictwa Miejskiego Ośrodka Pomocy

Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu, Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kędzierzynie-Koźlu oraz do Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu. Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych kierowane są do świetlic socjoterapeutycznych, gdzie mają możliwość odrabiania zadań domowych, spędzania wolnego czasu pod opieką wychowawców, zjedzenia posiłku. Na terenie świetlic prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne.

Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie-Koźlu w celu poprawy bezpieczeństwa w rodzinie prowadziła „Program Pomocy Ofiarom Przestępstw”. W ramach programu udzielano informacji na temat możliwości otrzymania pomocy prawnej, socjalnej czy psychologicznej.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu poradnictwem psychologicznym objęto 40 rodzin. Rodziny były diagnozowane pod kątem występowania problemów, określone były ich zasoby i bariery w samodzielnym w zmaganiu się trudnościami. Specjalista pracy z rodziną udzielał zindywidualizowanych form wsparcia. W tym okresie udzielono 114 porad i 64 konsultacji, zorganizowano 46 spotkań terapeutycznych indywidualnych oraz przeprowadzono 2 interwencje w środowisku.

*Wskaźniki: 224 udzielone porady,
484 osoby objęte poradnictwem specjalistycznym,
3 podmioty udzielające wsparcia.*

Zadanie 4.7.: Ustanowienie rodzin wspierających.

W 2018 rok Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle nie ustanowił rodzin wspierających zgodnie z art. 30 i 31 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

*Wskaźniki: brak rodzin objętych wsparciem rodziny wspierającej,
brak zawartych umów z rodzinami wspierającymi.*

Zadanie 4.8.: Szkolenia rodziców w zakresie kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.

Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu, aby poprawić relacje w rodzinie, szczególnie pomiędzy rodzicami i dziećmi zorganizował cykle spotkań

na tematy takie jak: „Profilaktyka uzależnień - narkotyki, dopalacze”, „Kącik Rodzica - broszurki i książki, „Jak kochać i wymagać”, „Szkoła dla Rodziców - odpowiedzialność prawna nieletnich za czyny karalne”, program wychowawczo-profilaktyczny „Rodzice i nauczyciele - wspólny kierunek działania dla dobra dziecka”, „Pomyśl zanim spróbujesz”, „Szkoły wychowawców i rodziców” - spotkania z pracownikami Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, „Cyberprzemoc”, „E-papierosy”, „Cukrzyca”, „Cyfro bezpieczni”, „POP-holizm” - współczesne formy uzależnień dzieci i młodzieży, „Między chandrą a depresją”, „Porozmawiaj ze swoim dzieckiem”, „Tabletowe dzieci”, „Komputer, internet korzyści i zagrożenia”, „Bezpieczeństwo w sieci”, „Wychowanie bez przemocy”, „Dziecko w rozwodzie”, „Rola rodziny w kształtowaniu postaw moralnych i wartości u dzieci i młodzieży”.

*Wskaźniki: 1 160 osób uczestniczących w szkoleniach,
65 szkoleń.*

Zadanie 4.9.: Wspieranie świetlic socjoterapeutycznych, środowiskowo-socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych.

Na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle zajęcia pozaszkolne wspomagające prawidłowe funkcjonowanie dzieci w rodzinach realizowane w ciągu dnia odbywały się w 1 klubie młodzieżowym, 3 świetlicach socjoterapeutycznych i 7 świetlicach środowiskowo-socjoterapeutycznych.

W 2018 roku Gmina Kędzierzyn-Koźle przeznaczyła na funkcjonowanie placówek specjalistycznych dotację w wysokości 304 827,35 zł.

*Wskaźniki: 298 dzieci skierowanych do świetlic,
1 klub młodzieżowy,
3 świetlice socjoterapeutyczne,
7 świetlic środowiskowo-socjoterapeutycznych.*

Zadanie 4.10.: Prowadzenie punktów konsultacyjnych.

Gmina Kędzierzyn-Koźle zleca prowadzenie punktów konsultacyjnych organizacjom pozarządowym.

*Wskaźniki: 3 punkty konsultacyjne,
263 osoby korzystające,
684 udzielone porady.*

Zadanie 4.11.: Organizowanie warsztatów dla rodzin „Warsztaty codzienności”, „Szkoła dla Rodziców”.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu, zorganizowana została „Szkoła Rodzica”. Przeprowadzono 1 edycję zajęć warsztatowych, do których zakwalifikowano 5 osób. Tematyka 7 spotkań obejmowała zagadnienia z dziedziny psychologii wychowawczej.

Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu zorganizował cykl 10 spotkań dla 9 osób w ramach „Szkoły dla rodziców i wychowawców”. Zajęcia dotyczyły zwiększenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców oraz miały za zadanie zniwelowanie zagrożenia odebrania dzieci z rodzin biologicznych.

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu, Zespół Kuratorów Zawodowych w Sprawach Rodzinnych przeprowadził 2 programy „Szkoła dla rodziców” – odbyły się 42 spotkania, w których wzięło 29 osób.

Asystenci rodziny zorganizowali zajęcia „Warsztaty codzienności” dla 5 kobiet współpracujących z asystentami. Zorganizowano 4 spotkania o tematyce związanej z nabyciem umiejętności utrzymania higieny domu i otoczenia, porządkowaniem dokumentacji domowej oraz warsztaty rękodzieła.

*Wskaźniki: 43 osób, które ukończyły „Szkołę dla Rodziców”,
5 osób, które ukończyły „Warsztaty codzienności”,
63 spotkań warsztatowych,
3 podmioty organizujące warsztaty.*

CEL OPERACYJNY:

5. WSPIERANIE KADR ZAJMUJĄCYCH SIĘ POMOCĄ NA RZECZ RODZINY.

Zadanie 5.1.: Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu było zatrudnionych 3 specjalistów zajmujących się pomocą rodzinom dotkniętym przemocą. Pracownicy ci corocznie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe. W 2018 roku uczestniczyli w 2 specjalistycznych szkoleniach dotyczących szeroko rozumianego problemu przemocy oraz 2 konferencjach dotyczących współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin.

Z inicjatywy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu zorganizowano V Ogólnopolską Konferencję Naukowo-Metodyczną pod patronatem Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle „Przemoc wobec różnych grup osób”. Przybliżyła ona uczestnikom konferencji aspekty teoretyczne i praktyczne powyższego problemu. Prelegentami były osoby zawodowo zajmujące się problemem przemocy na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle. Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele lokalnych władz, instytucji pomocowych, placówek oświatowych i służby zdrowia. W konferencji wzięło udział 117 osób. Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia Miasta w Kędzierzynie-Koźlu zorganizował X Konferencję Profilaktyczną „Diagnoza i wsparcie psychologiczne wobec dziecka wykorzystywanego seksualnie i jego rodziny”. W konferencji tej wzięło udział 87 osób zajmujących się pomocą rodzinie. Przeprowadzone zostało również szkolenie przygotowujące do prowadzenia rekomendowanego programu „Szkolna Interwencja” dla 16 uczestników. Działania te miały na celu wzrost efektywności pracy osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem.

*Wskaźniki: 204 uczestników,
3 szkolenia,
2 konferencje.*

Zadanie 5.2.: *Zatrudnienie większej liczby pracowników socjalnych.*

W 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu zatrudnił 34 pracowników socjalnych, w tym 3 osoby zostały zatrudnione w ramach projektu „Nowy model realizacji usług ukierunkowanych na poprawę jakości obsługi klienta w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu”.

Wskaźniki: 3 nowozatrudnionych pracowników socjalnych.

Zadanie 5.3.: *Wspieranie osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem poprzez systematyczne podnoszenie kwalifikacji w zakresie pracy z rodziną oraz udział w superwizjach zewnętrznych i grupach ewaluacyjnych.*

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu systematycznie podnoszą swoje umiejętności poprzez szkolenia, kursy, studia podyplomowe. Działania te prowadzą do zwiększenia kwalifikacji pracowników i pozwalają na podniesienie standardu wykonywanych zadań. Pracownicy biorą udział w przedmiotowych seminariach i konferencjach niejednokrotnie jako prelegenci.

W 2018 roku 34 pracowników socjalnych i 3 asystentów rodziny wzięło udział w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje zawodowe. Tematyka szkoleń, konferencji i spotkań tematycznych obejmowała bardzo szerokie spektrum zagadnień i oscylowała wokół spraw związanych z szeroko pojętą pomocą społeczną. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu brali udział w 11 szkoleniach oraz 2 konferencjach, które dotyczyły problemu bezdomności oraz aspektów opieki nad osobami młodymi w chorobie i niepełnosprawności. 14 pracowników socjalnych brało udział w spotkaniach w ramach programu „Czyste powietrze”. Celem szkolenia było włączenie pracowników socjalnych w działania informacyjne w kwestii efektywnego wykorzystania przez klientów pomocy społecznej energii w domu oraz możliwości pozyskania środków pieniężnych na dofinansowanie ogrzewania w ramach dodatków mieszkaniowych.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu zorganizowane zostały 3 spotkania superwizyjne dla 2 pracowników zajmujących się problemem przemocy.

*Wskaźniki: 3 spotkania superwizyjne,
37 uczestników szkoleń,*

11 szkoleń,
2 konferencje.

Zadanie 5.4.: Zwiększenie liczby etatów asystentów rodziny.

W 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu zatrudniał 3 asystentów rodziny na umowę o pracę, w zadaniowym systemie czasu pracy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu w latach 2013-2018 aplikował w konkursie organizowanym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie pod nazwą: Resortowy Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej - Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W wyniku konkursu w bieżącym roku Ośrodek otrzymał dotację na dofinansowanie wynagrodzeń asystentów rodziny. Informacje o otrzymanych dotacjach zawarte są w tabeli 2.

Tabela 2. Kwoty otrzymanych dotacji w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej - Asystent Rodziny i Koordynator Pieczy Zastępczej w latach 2014-2018.

Kwoty otrzymanej dotacji w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej	Lata				
	2014	2015	2016	2017	2018
Otrzymana dotacja w zł	76 611,00	55 121,00	66 000,00	82 659,66	58 793,00

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

Wskaźniki: brak nowozatrudnionych asystentów rodziny.

CEL OPERACYJNY:

6. ZABEZPIECZENIE PODSTAWOWYCH POTRZEB BYTOWYCH DZIECKA.

Zadanie 6.1.: Realizacja rządowego programu pomocy uczniom - „Wyprawka szkolna”.

Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu w roku szkolnym 2017/2018 wsparł 52 uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych i specjalnych „wyprawką szkolną”. Wszyscy uczniowie ze szkół gminnych otrzymali bezpłatne podręczniki z dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej przeznaczonej na ten cel.

Wskaźniki: 52 wyprawki szkolne.

Zadanie 6.2.: Organizacja wypoczynku z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy.

Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu zorganizował jeden 12 dniowy turnus zimowy dla 50 dzieci oraz jeden 14 dniowy turnus letni dla 47 dzieci.

Wskaźniki: 97 dzieci korzystający z wypoczynku,
2 turnusy.

Zadanie 6.3.: Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom (stypendia szkolne, świadczenia rodzinne, świadczenia alimentacyjne, świadczenia z pomocy społecznej).

W 2018 roku w Gminie Kędzierzyn-Koźle ze świadczeń pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na ich rodzaj, formę i źródło finansowania skorzystało 1 237 rodzin (w tym rodzin z dziećmi). Szczegółowe dane przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Rodzaj i liczba udzielonych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przyznanych w latach 2015-2018.

Przyznane świadczenia pieniężne z pomocy społecznej oraz liczba świadczeń	Lata			
	2015	2016	2017	2018
Zasiłki celowe w zł	799 373,00	653 840,86	237 181,00	291 393,00
Zasiłki celowe (w zł) z wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.	851 000,00	570 077,21	46 438,00	25 000,00
Zasiłki okresowe (w zł) finansowane ze środków wojewody.	2 742 130,00	2 830 333,72	2 144 553,27	1 823 155,32
Liczba udzielonych świadczeń.	15 345	13 623	6 255	5 226

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

Jak wynika z powyższego zestawienia w 2018 roku kwota wypłacanych zasiłków celowych wzrosła w porównaniu z rokiem ubiegłym. Jest jednak nadal niższa niż w latach poprzednich. Szczególnie duży spadek odnotowano w kwocie udzielonych zasiłków celowych w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania

„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Corocznie spada liczba udzielonych świadczeń. W 2018 roku była ona 3 krotnie niższa niż w roku 2015.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu kontynuuje akcję „Podaj dalej”, w ramach której pośredniczy w dobrowolnym przekazywaniu darów na rzecz osób potrzebujących. W 2018 roku z wyżej wymienionej pomocy skorzystały 4 osoby. Liczba potrzebujących zgłaszających swoje potrzeby w 2018 r. wyniosła 35 osób. W ramach akcji przekazano 25 sprzętów gospodarstwa domowego.

W 2018 roku w ramach pomocy z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym wydano 910 skierowań dla 2 049 osób. Potrzebującym co miesiąc wydawano żywność w postaci: mleka, makaronu, ryżu, kaszy, sera żółtego, oleju, konserw rybnych i mięsnych, dżemu, miodu, kabanosów. Jednocześnie osoby korzystające ze wsparcia mogły wziąć udział w warsztatach, podczas których nabywano umiejętności przygotowania zbilansowanych potraw oraz uczono się racjonalnego wykorzystania posiadanej żywności.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu w okresie sprawozdawczym w ramach zadań zleconych, finansowanych z budżetu państwa realizował wypłatę świadczeń alimentacyjnych, świadczeń rodzinnych oraz świadczenia wychowawczego (Rodzina 500 plus), świadczenia „Dobry start” oraz świadczenia w ramach ustawy „Za Życiem”.

Tabela 4. Rodzaj i kwoty wypłaconych świadczeń pieniężnych z systemu świadczeń rodzinnych w latach 2015-2018.

Rodzaj świadczenia	Lata			
	2015	2016	2017	2018
Świadczenie alimentacyjne w zł	3 256 957,66	3 171 339,98	3 005 943,35	2 667 203,81
Świadczenia rodzinne w zł	8 797 617,77	10 862 748,54	10 776 858,20	11 006 687,53
Świadczenie wychowawcze w zł	-	18 555 424,54	25 486 096,91	24 065 140,39
Świadczenie z ustawy „Za Życiem” w zł	-	-	12 000,00	20 000,00
Świadczenie „Dobry start” w zł	-	-	-	1 719 000,00
RAZEM	12 054 575,43	32 589 513,06	39 280 898,46	39 478 031,73

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

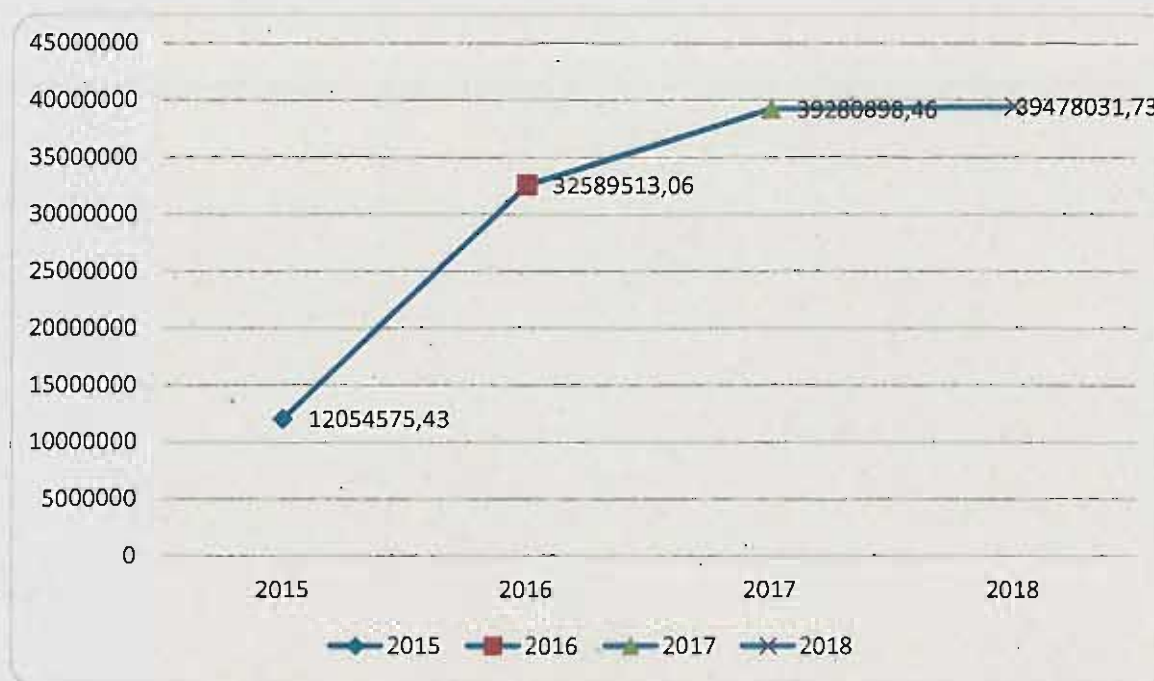

Analizując dane zawarte w tabeli 4 zauważa się spadek finansowego wsparcia rodzin ze środków budżetu państwa w zakresie świadczenia wychowawczego. Przyczyną może być zmiana przepisów prawa w przypadku osób samotnie wychowujących dziecko i konieczność ustalenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego rodzica. Ten obligatoryjny warunek spowodował także wzrost liczby osób ubiegających się o świadczenia rodzinne, a zarazem wzrost kwoty wypłaconych świadczeń pieniężnych z systemu świadczeń rodzinnych w stosunku do roku 2017. W przypadku świadczenia alimentacyjnego na przełomie lat 2015-2018 można zauważyć tendencję spadkową, która wynika przede wszystkim z niskiego kryterium dochodowego tj. 725,00 zł uprawniającego do otrzymania takiego świadczenia w stosunku do wzrostu płacy minimalnej na przełomie tych lat.

Na system świadczeń dedykowanych rodzinie realizowanych w 2018 roku składały się:

1. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego,
2. świadczenia opiekuńcze,
3. świadczenia rodzicielskie,
4. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
5. zasiłek dla opiekuna,
6. świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
7. świadczenia z Programu „Za Życiem”,
8. świadczenie wychowawcze „Rodzina 500 +”,
9. świadczenie „Dobry start”.

Wykres 2. Kwoty wypłaconych świadczeń pieniężnych z systemu świadczeń rodzinnych w latach 2015-2018.

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

W 2018 roku z systemu wszystkich świadczeń dedykowanych rodzinie finansowanych z budżetu państwa, a realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu skorzystało 5 350 rodzin z dziećmi.

Dnia 1 czerwca 2018 roku weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”. Jest to jednorazowe wsparcie dla uczniów rozpoczynających rok szkolny w wysokości 300,00 zł. Świadczenie to przysługuje do ukończenia przez dziecko lub osobę uczącą się 20 roku życia, a w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności 24 roku życia. Rodziny otrzymują to świadczenie bez względu na dochód. Po raz pierwszy z tej pomocy skorzystało 5 730 dzieci. Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia „Dobry start” w zdecydowanej większości składane i realizowane były drogą elektroniczną. Na wypłatę tego świadczenia ze środków budżetu państwa przeznaczono 1 719 000,00 zł.

Tutejszy Ośrodek realizował zadanie związane z wypłatą stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych.

Tabela 5. Liczba stypendystów i kwoty wypłaconego stypendium szkolnego w latach 2015-2018.

Rok kalendarzowy	Liczba stypendystów	Wyplacona kwota stypendium szkolnego (w zł)
2015	599	405 706,18 w tym: - środki gminne (20%) 81 141,25 - środki wojewódzkie (80%) 324 564,93
2016	514	360 183,18 w tym: - środki gminne (20%) 72 036,66 - środki wojewódzkie (80%) 288 146,52
2017	411	258 031,72 w tym: - środki gminne (20%) 51 606,34 - środki wojewódzkie (80%) 206 425,38
2018	229	203 657,23 w tym: - środki gminne (20%) 40 731,44 - środki wojewódzkie (80%) 162 925,79

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

Z przedstawionych danych wynika, iż systematycznie spada liczba uczniów, którzy otrzymują stypendium szkolne. Przyczyną powyższego może być program „Rodzina 500 plus”, który zabezpiecza potrzeby rodzin nim objętych i nie wnioskują one o dodatkowe wsparcie w formie pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Tabela 6. Liczba uczniów i kwoty wypłaconego zasiłku szkolnego w latach 2015-2018.

Rok kalendarzowy	Liczba uczniów, którym przyznano zasiłek szkolny	Wyplacona kwota zasiłku szkolnego (w zł)
2015	9	3 750,00 w tym: - środki gminne (20%) 750,00 - środki wojewódzkie (80%) 3 000,00
2016	6	2 850,00 w tym: - środki gminne (20%) 570,00 - środki wojewódzkie (80%) 2 280,00
2017	15	6 750,00 w tym: - środki gminne (20%) 1 350,00 - środki wojewódzkie (80%) 5 400,00
2018	11	5 500,00 w tym: - środki gminne (20%) 1 100,00 - środki wojewódzkie (80%) 4 400,00

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

Zasiłek szkolny wypłacany jest z tytułu zdarzenia losowego najczęściej w przypadku śmierci członka rodziny lub klęski żywiołowej.

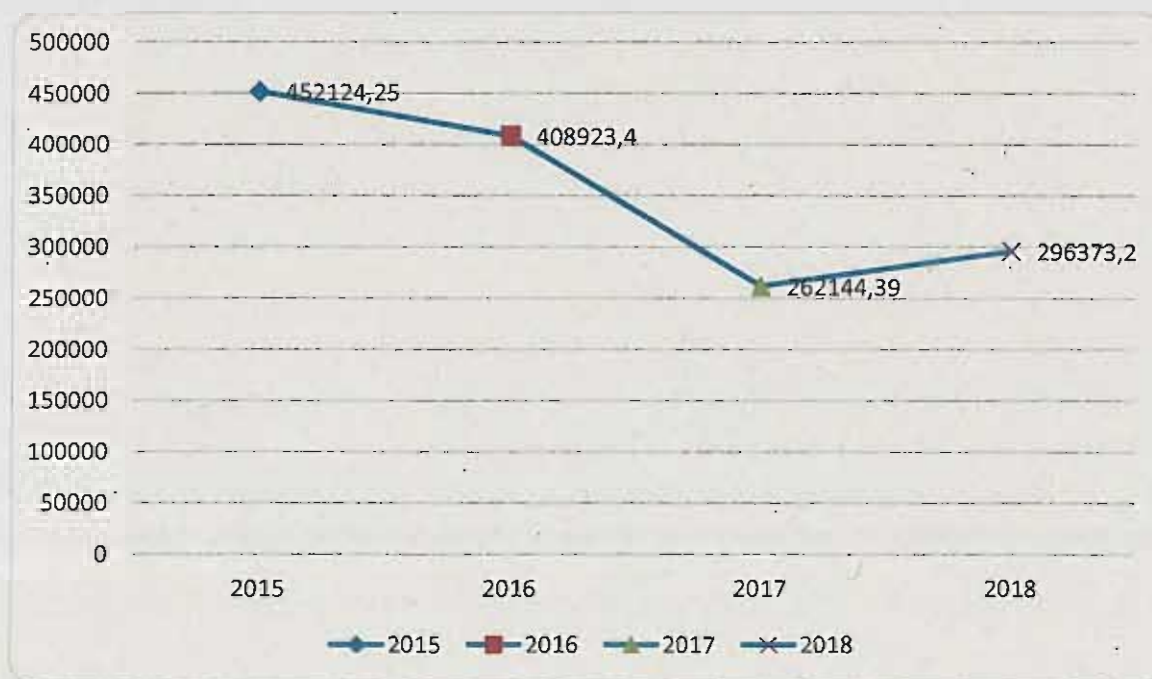
*Wskaźniki: 4 beneficjentów akcji „Podaj dalej”,
229 stypendystów, którym przyznano stypendium szkolne,
11 uczniów, którym przyznano zasiłek szkolny.*

5 226 udzielonych świadczeń w formie zasiłków okresowych i celowych,
5 350 rodzin z dziećmi korzystających z systemu świadczeń dedykowanych
rodzinie.

Zadanie 6.4.: Objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży z ubogich rodzin.

W 2018 roku 603 dzieci w przedszkolach i uczniów w szkołach skorzystało z posiłków wydanych w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Koszt dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach wyniósł 296 373,20 zł, z czego ze środków wojewody wydatковано 251 018,30 zł, ze środków gminy przeznaczono 45 354,90 zł. Również w świetlicach socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych działających na terenie Gminy zapewniono dzieciom bezpłatne posiłki. Z tej formy pomocy skorzystało 104 dzieci. Całkowity koszt posiłków w świetlicach w 2018 roku wyniósł 20 472,10 zł.

Wykres 3. Koszt dożywiania dzieci w latach 2015-2017.

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

Wykres 4. Ilość dzieci objętych dożywianiem w szkołach i przedszkolach.

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

Niskie zainteresowanie możliwością skorzystania z dożywiania może wynikać z relatywnie dobrej sytuacji finansowej rodzin.

Wskaźniki: 603 dzieci korzystających z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w przedszkolach i szkołach,

104 dzieci korzystających z dożywiania w świetlicach socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych,

59 placówek realizujących zadanie.

Zadanie 6.5.: Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 pkt. 5 i art. 191 ust. 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2018 poz. 998 z późn. zm.) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu w imieniu Gminy Kędzierzynie-Koźle w 2018 roku współfinansował pobyt 104 dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych (86 dzieci w rodzinach zastępczych, 18 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych). W samym 2018 r. Sąd Rodzinny w Kędzierzynie-Koźlu wydał postanowienia o umieszczeniu w pieczy zastępczej 21 dzieci.

Łączny koszt utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w 2018 roku wyniósł 713 621,85 zł,

z tego:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej - koszt współfinansowania Gminy wyniósł 31 132,25 zł,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej - koszt współfinansowania Gminy wyniósł 110 475,90 zł,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w trzecim i kolejnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej - koszt współfinansowania Gminy wyniósł 572 013,70 zł.

Tabela 7. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2015-2018.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i koszt dofinansowania Gminy Kędzierzyn-Koźle	Lata			
	2015	2016	2017	2018
Liczba dzieci	94	104	103	104
Koszt Gminy Kędzierzyn-Koźle utrzymania dzieci w pieczy zastępczej (w zł)	584 891,82	686 276,66	641 999,64	713 621,85

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

Koszt utrzymania dzieci w pieczy zastępczej zwiększył się mimo porównywalnej liczby dzieci umieszczonych poza rodziną biologiczną. Jest to związane ze wzrostem kosztów pobytu zarówno w pieczy zastępczej jak i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu poinformowało, że na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle funkcjonuje 69 rodzin zastępczych, w tym 3 rodziny zastępcze zawodowe. W 2018 roku utworzono 8 nowych rodzin zastępczych, w tym 3 rodziny zastępcze niezawodowe i 5 rodzin spokrewnionych. Na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle funkcjonuje 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza.

*Wskaźniki: 104 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
713 621,85 zł kwota wydatków Gminy Kędzierzyn-Koźle na utrzymanie dzieci
w pieczy zastępczej.*

PODSUMOWANIE

Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 dla Gminy Kędzierzyn-Koźle zakłada stworzenie warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci w Gminie Kędzierzyn-Koźle. Mając na uwadze skuteczność udzielanej pomocy rodzinom niewydolnym w sprawach opiekuńczo-wychowawczych konieczne jest utrzymanie dotychczasowego trendu

w działaniach, a przede wszystkim wysokiej aktywności instytucji i organizacji mających w swoich zadaniach pracę z rodziną. Ważnym elementem działań podejmowanych przez wszystkie instytucje i organizacje działające na terenie Gminy powinny być zadania profilaktyczne, w tym: informacyjne, edukacyjne, integracyjne i aktywizujące.

1. W ramach celu operacyjnego 1. *Wspieranie form organizacji wolnego czasu i działania edukacyjne służące umacnianiu więzi rodzinnej* standardem jest organizowanie nieodpłatnych imprez, festynów dla rodzin z dziećmi, bezpłatnych kolonii, półkolonii i zimowisk oraz umożliwienie dzieciom atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego. Efektem tych działań jest wzmocnienie więzi rodzinnych, integracja pokoleń, rozbudzenie kreatywności i wydobywanie potencjałów i umiejętności beneficjentów działań.
2. Realizując cel operacyjny 2. *Wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży* Gmina Kędzierzyn-Koźle corocznie przyznaje stypendia dla uczniów ze szczególnymi osiągnięciami w nauce. Placówki oświatowe organizują olimpiady przedmiotowe, warsztaty, konkursy i przeglądy artystyczne.
3. Cel 3. *Wsparcie w opiece nad dzieckiem i młodzieżą jako profilaktyka zdrowotna na rzecz poprawy jakości życia* realizowany jest poprzez bezpłatne badania diagnostyczne i szczepienia profilaktyczne dzięki, którym dzieci i młodzież otoczone są opieką medyczną.
4. Analizując cel operacyjny 4. *Profilaktyka wspierania prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz praca z rodzinami w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym* należy zaznaczyć, że w Gminie funkcjonuje rozbudowany system pomocy i monitoringu rodzin znajdujących się w kryzysie. W środowiskach, w których występują zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu uruchomiono system specjalistycznego bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego, w zakresie uzależnień oraz terapii indywidualnej, grupowej i rodzinnej. Instytucje i organizacje zajmujące się pracą z rodziną zatrudniają wysoko wyspecjalizowaną kadrę, która wspiera i pomaga w przezwycięzeniu sytuacji kryzysowej.
5. Cel operacyjny 5: *Wspieranie kadr zajmujących się pomocą na rzecz rodziny*, którego priorytetem jest wysoki poziom świadczonego wsparcia realizowany poprzez ustawiczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych, ich kompetencji i umiejętności. Pracownicy mogą liczyć na szeroką ofertę specjalistycznych szkoleń, warsztatów i seminariów oraz udział

w konferencjach. Organizowane są również wizyty studyjne, podczas których profesjonaliści z różnych ośrodków mogą wzorować się na dobrych praktykach wdrożonych w innych gminach. Środowiska objęte wsparciem asystentów rodziny są wieloprotymowe i dotyczą je złożone dysfunkcje. Podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny konieczne jest również z powodu pracy ze szczególnie trudnymi sytuacjami w środowiskach objętych ustawą „Za życiem”.

6. W ramach celu operacyjnego 6. *Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka* kontynuowano dożywianie w szkołach i przedszkolach dzieci i młodzieży, jednak ich liczba corocznie spada. Ilość dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej kształtuje się na podobnym poziomie, jednak koszt Gminy Kędzierzyn-Koźle w utrzymaniu dzieci w pieczy zastępczej wzrasta.

REKOMENDACJE

Analiza zawartych w niniejszym sprawozdaniu danych, a zwłaszcza wskaźników służących do oceny stopnia zaawansowania wdrożenia Programu, pozwala stwierdzić, że w 2018 roku realizowane były zadania wpisane w Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Kędzierzyn-Koźle na lata 2016-2018. Niniejsze sprawozdanie wskazuje na dalsze potrzeby wprowadzania zmian w sferze pomocy rodzinom.

Przedkłada się poniższe rekomendacje.

1. Promowanie zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu jako organizatora pracy z rodziną.
2. Podnoszenie kwalifikacji kadr pracujących z rodziną, w tym szczególnie umożliwienie pracownikom działającym na rzecz rodziny korzystania z superwizji w celu zapobieżenia wypaleniu zawodowemu.
3. Rozwijanie działań interdyscyplinarnych dla realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kędzierzyn-Koźle na lata 2019-2021.
4. Zabezpieczenie środków finansowych na realizację Programu w latach kolejnych.

W zakończonym trzyletnim okresie realizacji zadań zawartych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny dla Gminy Kędzierzyn-Koźle na lata 2016-2018 obserwuje się sprawne funkcjonowanie systemu poradnictwa rodzinnego odpowiadającego na zapotrzebowanie

mieszkańców oraz ściśle współdziałanie wszystkich instytucji mających w swoich zadaniach profesjonalną pomoc rodzinie znajdującej się w kryzysie.

Jednocześnie spektrum problemów, z którymi borykają się specjaliści działający na rzecz rodziny, a zwłaszcza asystenci rodziny staje się coraz bardziej zróżnicowane. Szczególne wyzwanie stanowi udzielanie pomocy osobom i rodzinom z problemem uzależnienia. Trudności wynikają z niedostatecznej bazy specjalistycznego wsparcia nienadążającego za pojawiającymi się nowymi formami uzależnień.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu

Danuta Cegarek

sporządził

Z up. PREZYDENTA MIASTA
Kędzierzyn-Koźle

Wojciech Japieszko
ZASTĘPCA PREZYDENTA
ds. Oświatowych
i Społeczno-Gospodarczych

28.02.2019

zatwierdził